

Vad har hänt?

DET BILLIGA BOSTADSBYGGANDET I STOCKHOLM har beviljats den sekundärkredit på 6 miljoner kronor, om vilken man väntat mycken strid i stadfullmäktige. Högerrservanterna i stadskollegiet drogo sig i avgörandets stund tillbaka. Omvägningarna var fulländade. Produktionen av billiga smålägenheter får därmed sitt understöd, därav kontraktstusignerna högst en miljon.

ARMAMVERKEN ARBETARE ha gått med på 114 öres timlön — mot de 118 öre, som begärts — och driften återupplades därmed.

Efter två års stillastånd. Avtalet gäller till årets slut. Konflikten efterverkningar på annat håll äro dock fortfarande akuta.

JUSTITIEOMBUDSMANNEN HAR BESLUTAT om åtal mot landsövning Stenström och landssekreterare Statin för deras arbetsförbud mot de arbetsviljiga i Lunde vid Adalstråden. Detta är inspirerat av arbetsgivarna. Som bekant stå de två under åtal också för bristande förstånd i tjänsten, väckt av justiekamsten på regeringens uppdrag.

Veckovakten skulle för sin del vilja försäja. Stopp för åtalarsaker! Amnesti för alla i samband med Adalstrådens åtalade och dömda på alla sidor! Innan åtalet kostat ytterligare summor, likaså utredningarna om det som ändå aldrig kan utredas.

VERKSTADS- OCH JÄRNBRUKSAVALEN, omfattande omkring 150,000 arbetare, ha blivit utsagda av resp. arbetsgivareföreningar. Flera uppsägningar väntas. Arbetsarna ha med hänsyn till krislaget hittills undvikit avtalsuppsägningar. Lönerna äro på själva verket redan sänkta genom valutakrisen.

Veckovakten

Bankernas rätt eller människornas?

"Vi måste försönas".
Bränd och Laval ha besökt Berlin.

Får världen en rustningsvila?

Skyddslagsstiftningsfrågan för kvinnor inför läkarforum
Av Ada Nilsson.

Ett gammalt yrke i en ny tid.
Husmodrarnas studier. Av C. H.

En märklig finsk roman.
F. E. Sillanpääs Stija anmäles av Hagar Olsson.

Helmer Grundströms berättelse
Chefen inspekterar
avslutas i detta nr.

En kunglig person.
Gandhi möter Lucaströ.
Av Devine.

Kom ihåg kvartalsprenumerationen!
1:50 kostar Tidensvarvet till årets slut.
Postgiron 1544. Tel. 182 43.
Tidensvarvet exp. Stockholm 2.

Den betryckta kronan.

Den svenska kronan har, sedan guldmyntfoien övergavs av riksbanken, redan hunnit uppleva många svängningar i värdet, som de senaste dagarna stått i mellan 82 och 86 öre i Paris och New York. Man har fått uppleva, att kronan varit billigare än den tyska, så ofta hotade och föraktade märken. Svenska resande ha störtat hem från utlandet, när man vägrat ta emot deras pengar. Valutaspekulationerna ha tagit fart, men börsen hålles fortfarande stängd. Under tiden har regeringens beslutet om exportförbud för guld medfört, att guldbörjan strömma tillbaka till riksbanken.

Allt detta kan konstateras, likaväl som att Kreugerpapper och Tändstickor sjunkit till bottenkurs. Men vad betyder det och hur ser sambandet ut i det som händer? Vilka åtgärder äro nyttiga?

Söker man svaret hos nationalekonomerna, blir det nästan enstämigt. Jo, å andra sidan kan det uppfattas som livliga kapitalrörelser. Åstadkommer större osäkerhet. Nej, så länge som vi just härigenom är lärt att dra till höga diskonto. Ar inte det höga diskontot av onöje, med hänsyn till vårt beträddna näringsliv? Nej, å ena sidan har riksbanken härigenom på det traditionella sättet visat, att den tros pappersvalutan vill upprätthålla kronans värde och undvika inflation. Jo, å andra sidan kan det uppfattas som störande för förtroendet — se, så illa därän äro de att detta avindlarna diskonto är nödvändigt — och sålunda verka förtroende på valutans återgång till normalt läge.

Böra vi återvända till guldmyntfoien? Det beror helt på vilken guldmyntfoi.
Nationalekonomin står alltså villrådig och registrerar förloppet, som den på iniet sätt kan hejda eller ändra. Man tvingas måhända fram till att söka reallare värdepåre än gullet, som vi sviker just inför den påfrestning, valutakrisen, som det var satt att möta.

Skyddslagstiftningen för kvinnor inför läkarforum.

Av ADA NILSSON.

Särslagsstiftning för kvinnor är sannoligen ett av årets mest debatterade ämnen. De föreslagna ändringarna i densamma vid arbetskonferensen i Genève med tyförljande pressdiskussion och Open Door-kongressen i Stockholm ha visat hur meningarna bryta sig häftigt mot varandra. Nu var turan kommen till de kvinnliga läkarna att skärskåda den svåra frågan. »Skyddslagstiftning för kvinnor ur social-medicinsk synpunkt var det andra överläggningsämnet vid de kvinnliga läkarnas här förut ommälda 6-åre internationella kongress i Wien 15—20 sept. detta år.

Frågan var förberedd på följande sätt: Varje till den internationella associationen anslutad land hade enligt särskilt utarbetad frågeformulär meddelat sina respektive länders lagstiftning samt eventuella observationer och omöndöer över de olika formerna av skyddslagstiftningens nytta eller nackdel. Tre generalrapportörer ägde att sammanföra de olika uttalandena. Vid framkomsten till kongressen möttes man alltså av tre olika rapporter. En från de romanska länderna Frankrike, Polen,

att föreskriva ett visst handlingsått, Allt beror på hur vederbörande åtgärder uppfattas. Varje sak kan uppfattas diametralt olika. Man inser med lätthet vanskligheten i att ge föreskrifter.

Ett exempel.
Påverkas Sveriges finansiella ställning ogynnsamt av Kreugeraffären?

Ja, i den mån som våra inhemska värdepappers noteringar på en mängd utländska börsor göra den svenska börsen särskilt ömtalig, genom livliga kapitalrörelser. Åstadkommer större osäkerhet. Nej, så länge som vi just härigenom är lärt att dra till höga diskonto.

Ar inte det höga diskontot av onöje, med hänsyn till vårt beträddna näringsliv? Nej, å ena sidan har riksbanken härigenom på det traditionella sättet visat, att den tros pappersvalutan vill upprätthålla kronans värde och undvika inflation. Jo, å andra sidan kan det uppfattas som störande för förtroendet — se, så illa därän äro de att detta avindlarna diskonto är nödvändigt — och sålunda verka förtroende på valutans återgång till normalt läge.

Böra vi återvända till guldmyntfoien? Det beror helt på vilken guldmyntfoi.

Nationalekonomin står alltså villrådig och registrerar förloppet, som den på iniet sätt kan hejda eller ändra. Man tvingas måhända fram till att söka reallare värdepåre än gullet, som vi sviker just inför den påfrestning, valutakrisen, som det var satt att möta.

"Vi måste försönas".

Bränd har under sitt Berlinbesök i sällskap med Laval medlagt en krans på den grav där hans kollega Stresemann vilar sedan två år. Det har inte varit lyckliga år för den fransk-tyska politiken. Förhållandena ha bara blivit värre, tonen bittrare, Frankrike försiktigare och hårdare och Tyskland desperatere. Till slut nådde spänningen mellan dessa båda »Europas hjärtfolles» en höjdpunkt, när tyska ekonomiska krisen blev akut i somras och Frankrike sökte sälja sitt samtycke till Hoover-moratorieförslaget och län till Tyskland så dyrt som möjligt. Slutligen kom också Tysklands medgivande att avstå från tullunionen med Österrike.

Det är därför ganska märkligt, bara det är det franska besöket i Berlin kunde bli av och att mottagandet blev så hyggligt som det blev. Men läget har tvingat fram det. »Världen är orolig», sade Laval i sitt tal, »en kris av okänd omfattning går över den. Alla blickar riktas på oss. Vi måste

äntligen försönas. Ty detta är första villkoret för tillfrisknande.»

Han medgav dock att trots detta tiden icke är inne för en full politisk försönning. Där stå motstånderna ännu för starkt mot varandra. Samarbetet måste ske på det ekonomiska området, en ställning kommission skall ta hand därom.

Ar 1920 erbjödo sig tyskarna att betala sin krigsskuld genom att bygga upp de förstörda områdena. Det erbjudandet förkastades tvärt. Nu kommer tanken upp igen, efter elva år av en politik som blott fört till elände. Frankrike tar nu helre arbete och varor än ingenting. Det är tal om t. ex. att ge Tyskland stora uppdrag vid kanalbyggen inom Frankrike.

På en annan punkt tycks Frankrike också vilja göra vissa eftergifter, nämligen släppa in tyskar som kolonisations- i Afrika. Det förstår till slut att det är nödvändigt att ge tyskarna ett utlopp. Deras energi låter sig icke förintas. Då är det bättre att öppna säkerhetsventilen än riskera explosion.

Får världen en rustningsvila?

Nationernas förbunds tredje utskott, avrustningsutskottet, arbetar på »en konvention för att förbättra möjligheterna att hindra krig». En av artiklarna i detta konventionsförslag skulle ge Nationernas förbunds rått möjlighet att vid krigsfara föreskriva förbundsmedlemmarnas vissa gränser, inom vilka deras land-, sjö- och luftstridskrafter samt möjligen även dess civiltillvägskådande hålla sig.

Det förefaller just i dessa dagar underligt gammalmodigt när föreskrifterna systa endast med att hålla land-, sjö- och luftstridskrafter. Ty vad som just nu lidelsefullt intresserar människorna är hur gullet förflyttat sig över gränserna, hur finansvärlden opererar med sina osynliga styrkor. De skulle vilja ha klarhet i och trygghet för att ej bli offer för finansiella krigsförklarningar och offensiver utan att kunna göra något däråt. Men här kan Nationernas förbunds avrustningskommission ingenting göra. Och medan Föraslingen överväger möjligheten av att inkalla en internationell guldkonferens, äga varje dag nya valdsamma förändringar rum i världen omkring den.

Den ekonomiska krisen måste dock komma att li fölytande på avrustningsfrågans läge. Italiens förslag om rustningspaus före och under avrustningskonferensen, som hade en bakgrund av finansiella svårigheter, togs upp gemensamt av de skandinaviska staterna, Holland och Schweiz, gillades villkorligt av England och Tyskland men rönste ett kraftigt motstånd från Frankrikes sida, som väntat var, och från Japan. Motståndarna önskade att flytta över hela förslaget till avgörande av den blivande avrustnings-

konferensen själv, det vill säga bringa det ur världen.

Vissa stater lagra för närvarande krigsmateriel för att ha det drö vid avrustningskonferensen, liksom husmodrar lagra livsmedel i kristider. Förslaget om rustningsvila före konferensen avser att sätta stopp för detta. Utgifterna för landstridskrafter skulle icke få ökas, inga nya krigsskepp eller luftskepp byggas. Om förslaget uppsköttes till konferensen inkallats, bleve ju idén förelagd, vilket väl också var avsikten. Emellertid har Föraslingen trots detta beslutat att inbjuda de regeringarna som icke tillhöra Nationernas förbund att diskutera frågan om rustningsvila med avrustningsutskottet. Amerika har redan tagit ställning och förklarar sig i stort sett vara med på en rustningsvila. Man får alltså ett slags förtidskonferens till stånd.

Vanligen är det så att Frankrike står på vakt mot alla allvarliga försök till nedrustning. Fransmännen äro rädda, det sitter i nerverna sen kriget, och släppa icke sina rustningar förr än mot löfte om hjälp av hela världen för den händelse de skulle bli överfallna. Men händelsernas egen tyngd kan komma att driva igenom rustningsvilan mot det franska och japanska motståndet.

I avrustningsarbetet har Nationernas förbund ofta haft boken till trädgårdsmästare. Men för en gångs (Forts. å sid. 6)

Villaspekulanter

Vid köp av villa i Appelviken, Åsten, Nockeby, Småstället eller annat samhälle, vänd Er med förtroende till oss. BALDERS FASTIGHETSBYRÅ Höglandstorg 10, Åsten Telefon: Åsten 1000 & 1100

En märklig finsk roman.

Av HAGAR OLSSON.

F. E. Silfjanpää, den finska romanistens mestare, har förblivit trogen sin gamla miljö — den tavastländska bondbyn, från vilken han själv härstammar och varken i helg och söcken han känner i grund. Hans hemsockens gårdar och människor, dess natur, dess vägar, dess dansbanor, dagligstugor och pigkunnare har blivit förevigade i hans romaner och noveller. Utanför denna krets träder han inte. Men inom den givna kretsen har han gått en svindlande väg — fördjupningen. I hans författarskap kan man avläsa trofasthetens värde. För varje gång han återvänder till sin realistiska miljö, tränger han djupare in i den, finner docka vägar, hämtar ny skönhet.

När man i »Det frossa eländet» — efter att ha följt Jussi Toivola genom hans brista ödes skiften — läste de högtidliga slutorden, hade man en känsla av att författaren varsamt lyfte undan en fläk av det förlängde som skjuler det osynliga från det synliga. En översänlig erfarehet tycktes öppna ett nytt perspektiv, där berättelsen tog slut. Det perspektivet har allt tydligare framträtt i Silfjanpääs senare abstraktion. Hans stil har blivit allt mera subtil och genomskinlig. Hans sinnen har ytterligare förfinats, hans lyhördhet skärps — hans öra har frängt allt längre in i det ordlösas värld. I den nya romanen »Nuorena nukunant» har denna utveckling fortskridit så långt, att läsningen av boken nästan blir ett åhörande av musik. Orden faller ned i ens själ som toner, man vaggas fram på en andlös flytande ström av själsinlägg, vilken icke kan ha något annat slut än ett havet, oändligheten, alltings fullbordan.

Boken handlar om den unga tavastländska bondflickan Silja, och hennes väg mot en för tidig död i en bastukåhmare någonstans i en

doldaste hemligheter. Den är som ett milt öga, vilket ser djupare än någon psykologisk närgångenheter förmodar. Ur Siljas små erfarenheter, hennes drömliga syner i sommarnatt, hennes nästan ordlösa förhållande till ledaren, hennes upplevelser med den älskade och med hans återblif, vilken till slut i hennes förlätnheter flyter samman med faders, ur allt detta väver fram en själlig skönhet som trumfater sprider sin glans över det vardagliga ödet. Himmels, jordens, vattnets och ljusets andan tar till ljuvaste språk till den ensamma flickan: »Allt som hennes sinnen upptattade tycktes försäkra henne om sin godhet, tycktes viska till henne, att om dig ännu fattas någonting, kan vi inte göra annat än lågerna om den saknad med allt vad vi har att ge.» Det var en förtrollning över själva det landskap, där hon går fram. I denna bok har Silfjanpää frigjort den finska inlandsnaturens finaste poesi — när man sluter ögonen, uppstår hans landskapsbilder för en som paradisiska syner.

»Nuorena nukunant» är en bok, till vilken bulten från den allmänna litterära marknaden inte når. Ett verk, som mogat enligt naturens lagar och rytter, och tillbordats för tiden var inne. Romanen är nu tillgänglig även för den svenska publiken i en översättning, som verkställts av Ragnar Ekelund. Översättaren har avstått från det säkerligen förfärliga försöket att återge den poetiska originalitet på svenska och nöjt sig med namnet Silja.

När man bedömer översättningen, måste man ha klart för sig, att uppgiften hör till de allra svåraste en översättare kan få sig förelagd. Silfjanpääs språk är en smidig, levande, rytmisk organism. Överförda till ett så väsenfrämmande språk som svenskan måste hans satser se sig som sönderstyckade delar av något som en gång varit ett organiskt heil. Siljens rytmiska flöde kan inte direkt överföras. Det för Silfjanpää så ka-

Ett gammalt yrke i en ny tid. Husmödrarnas studiekurs.

Spänningen mellan de nya livsformerna och den gamla och traditionsbundna arbetsvärlden, som så särskilt starkt gör sig märkbar på husmödrarnas och över huvud taget de hemarbetande kvinnornas områden, har inspirerat de stora nordiska husmödrarnas organisationerna till den studiekurs, som pågår på Stålmästaregården i Stockholm under innevarande vecka. Denna aktiva motsatsställning mellan gammalt och nytt, hemupprostorn och skoolupprostorn, hemarbete och förvärvsarbete var medelpunkten, omkring vilken den första dagens föreläsning rörde sig.

Nordens och Sveriges Husmödrarförbunds ordförande, fru Eleonor Liljeblök, angav i dagens första föreläsning, *Hemmets kvinna, hennes traditioner och ställning i tiden*, de

riktlinjer som husmödrarörelsen vill följa för att förvandla den i många avseenden härskande motsatsställning till ett effektivt, smidigt och berikande samarbete. Hon påminde om hus hemarbetet och därmed hemarbeterskan-husmodern i och med industrialismens framgång, skötis undan från sin upphöjda och aktade plats. Hemarbetet anses fortfarande knappast jämställt till ett yrke. Det sjönk så långt ner på rangskalan inom kvinnoyrkens, att det inte anses kräva någon utbildning. Den ännu mer oödesliga följden blev, att kvinnorna ej ens som mödrar ansågos i behov av någon utbildning för sin stora uppgift som släktets förmyndare. Där den allmänna uppfattningen för endast 20 å 30 år sedan var sådån, är det ganska naturligt att arbetet för mödrars och husmödrars utbildning gått ganska långsamt, och att vi ännu knappast kommit över det elementära stadiet på detta område.

Vad som under icke senaste åren utträttats är emellertid storartet i förhållande till tidigare utbildningsmöjligheter. Fortsättningskolans husliga kurs är redan en allmän föreläsning över lära landet och blir väl snart helt genomförd. Yrkesskolans husliga arbete är även en glädjande föreläsning, som har framträdit för sig, icke minst då det gäller utbildningen av de direkta yrkesarbetarna inom det husliga yrket, nämligen hembiträdeskåren. Dessutom meddelas undervisning i huslig ekonomi vid de flesta av våra kvinnliga folkhögskolor samt i ett stort antal husmodersskolor. Även undervisning i barnavård har nått ganska stor utbredning, ehuru den hittills gått endast spårsmärkt och koltrabens fysiska vård.

Det gäller att finna en utveck-

V I S T Å T I L L T J Ä N S T

BEGRAVNINGSBYRÅ
BEGRAVNINGAR bestyrjas
ERNST A. CARDELL
Folkungsgatan 32 (vid Gröngatan) Tel. 40 40 90

Blommor & Frukt
S:t Eriksgatan 108
Telefon 3 869 35
G. JONSSON

BORDSVATTEN
Drick
Ramlösa
Vårt lands enda naturligt alkaliska vatten
DAMFRISERING
Sigrid Aastrup
Långgömsle, 26 • 40 67 00
Brudklädsel
Omsorgsfull och skicklig behandling.

DAMSKRÄDDERI
Otto A. Olsson
MODESALONG
Hannagan 24 (sista Paris-nyheterna)
Finare än de bästa Paris-nyheterna i Kappor och Klänningar.

DESINFJEKTION
för utredande av all slags översittelse under
Fullständig garanti
även med Cystosylloger.
A. B. Bittsch Desinfektion
Kardmanskaströket 9
Tel. 11 18 30. Stockholm.

DIETHEN
Ida Larsson
DIETHEN
Malmstillsöad, 48 A, 1 tr. Tel. Norr 621
EKRUST • LUNCH • MIDDAG
Lärbarefermer

FÄRG- OCH SJKVÅRDSAFFÄR
C. H. Gustafssons Färghandel
Hörnsgatan 100 (hållplats Ringvägen)
Söder 318 08 — Söder 188 45.
Stor sortering i sjukvårdsartiklar.
Färgaler.
Folkungsgatan 149 — Erstagatan 23
Brännhyllkagatan 96.

FÖRGYLLERI
Ph. Kjellberg
Förgylleri och Ranveckstad.
Norr-Smedjegatan 34 Tel. N. 17 87.
Ombyggnads- och reparationer av
särsk Ramar som Möbler.
Inramningar. Handskura, patinerade
ramar. • Billiga uppställningsramar.

GRÄDDIN
är kaffebröden för dagen. Erbållen
hos alla välfärdiga Matvarus- och
Sockerhandlare. Ingen lukt i smaken.
Rekv. Tel. Stockholm 827 54.
AKTIEBOL. GRÄDDINMEJERIER

HANDARBETEN
Firma HANDARBETSÄFFÄREN
(I. OJASON)
KARLAVÄGEN 12 • F. & O. Östergatan 17.
Tel. Norr 1917.
23 handlingar tillgängliga, alla dagar sportigt; några
som tillbehör. Fraktkostnaden. Måttningar och
Hörselutredningar. Örtillbehör. Alla priser
gäller på lager. Alla till utförda.

KONDITION
Hildors Kaffeutgå
Mästaremslagsgatan 63, Tel. 74 48
(Hömet av Kärra Svanen 17)
Urkligt god kaffe • Hambakar bröd
The. Choklad, Mjölk, Långpannkakor,
Sockerbär, Gräs & Ägg-
bullar smaga konditor.

REVISIONSBYRÅ
BOKFÖRING
Bokslut, Deklaration, Uppläggning av
räkenskaper, Skattegranskningar o. dyl. ut-
löses snabbt och säkert till billiga priser,
under fullt sekret.
WEBBLAD & AKERLUND
REVISIONSBYRÅ
Kardmanskaströket 97 Tel. 116 50

RÄNTILVERKNING
HANNA HEDSTRÖM
RÄNTILVERKNING
Thérin - Strutar - Rullar
SVEAVÄGEN 94 • STOCKHOLM
Etabl. år 1902. Telefon Norr 201 52

SKYLTYR & SKYLTSTÅLL
SKYLTYR med sig. Ljusreklam.
Moderns Skyltlockar.
Barkinsredningar, Skyltställ.
A.-B. Svenska Reklam- & Skyltbyrå
Årlögatan 8, Stockholm. Tel. N. 3544

SNICKAREVERKSTAD
EKLUNDS Snickeriverkstad
Ynglögatan 7, i n. o. Tel. 889 14.
Allt inom yrket. Möbelenöverlag, om-
polering, ombonung och omfärgning.
Nya möbler på beställning.

Svaghets-
KINA-IDOXIN
Dags & Natt. Priset 10 öre. Tel. 149 000

REVISIONSBYRÅ
K. S. BERGLING
Östergatan 102
Hörl. not- och godn.
oh. ombyggnadsarb. Tel. 212198

RESOLUT
rensar stopp i röret
STEN & Co. Söder 124 67
Sveavägen 102 • Tel. 149 000

URMAKARE OCH OPTIKER
Vid köp av Ur
vänd Eder alltid till en ansvarig lackman.
Firma TELLANDER
Tel. 807 28 VÄNANDEPLAN 1. Tel. 807 28
Nygatan 100 • i Gröngatan.

Z. E. A.
ZETTERGREN'S ELEKTR. APPAR
Björgerjarlgatan 105 • vid Frejgatan
Tel. Vasa 186 58.
Allt för det elektriska — Elansorgare
och golvsanare utbryts.

Gymna
*Tidevarvets
annonsörer!*

lingslinje för alla inom hemmet arbetande kvinnor, som på samma gång den leder tillbaka till den hedrade ställning kvinnan i hemmet tidigare åtnjutit, även leder till en, på tidsenlig bildning och utbildning grundad, hedrad ställning i det moderna och det modernaste samhällslivet. En utbildning och bildning, som bygger på tradition men även på modernt studium och vetenskaplig forskning inom hennes speciella områden, som stimulerar till andlig förjupning och intellektuell träning, som skapar en ny typ av hemkvinnna, en svaken och utbildad nutidsmänniska som bevarat från fordom sitt utvecklade känsloliv, sitt ogrundade verklighetsinse, sin intuitiva förståelse, sin ömhet och sina värdestänker.

Det är en sådan utvecklingslinje inom kvinnovärlden, som vi gjort till vår uppgift att söka klarlägga.

Fru Lilliehöök berörde den franska husmodersorganisationens initiativ till en högre utbildning för kvinnan i hemmet, mera vetenskapligt betonad än den nordiska och ledd av en vetenskapskvinna, fil. lic. Paulette Bernège. Man anordnar kurser med ämnen från psykologi, arbetsteknikens, näringsfysiologi, arkitektrens och heminredningens områden.

De svenska utbildningsmöjligheterna för husligt yrkesarbete, kommunala lärlingskolor, lärlingskurser, yrkeskotor och olika slag av fortbildningskurser lades fram i ett översiktligt anförande av fröken Ingeborg Walin. Något fullbordat system kan man ännu inte kalla dessa försök, allra helst som det inte alltid är möjligt att behålla eleverna nor långre. Målet bör vara att åstadkomma ett organiskt helt, genom lärlingskolorna upp i yrkeskolorna olika kurser.

Husmoderrens yrkesutbildning var också kärnpunkten i ett föredrag av De Danske Husmoderforeningers vice ordförande, fru Katrine Kjør. Hon uppehöll sig särskilt vid husmoderrens roll som en av de viktigaste konsumentgrupperna, genom vilkas händer en så stor del av den dagliga varuförbrukningen förmedlas. Deras betydelsefulla plats i sammanhanget kräver god insikt i ekonomiska frågor, varukänedom, bokföring.

Skolornas lämplighet som uppfostringsanstalter för blivande husmodrar ifrågasattes starkt av kretsordföranden fru Sigrd Michelet från Norge. Hon kallade skolorna fabriker för framställande av fabriksvaror snarare än levande människor, och ansåg att de små ansatser till effektiv kvinnouppfostran, som funnits i de gamla flickskolorna i stort sett gått förlorade. Detta med utgångspunkt från de moderna norska samskolorna, »gutteskoler», med adgang för plockers. Den starka betoningen av den husmoderliga utbildningen, som fru Michelet tyckte skulle vara bra i skolorna i allmänhet och som kom henne att önska kvinnliga gymnasier — fortfarande norsk synpunkt — måste givetvis uppväcka protester från dem, som

Ett reseminne.

*Trädens nakna, svartnade stammar
peka spöklikt mot himlen
som varnande järtecken.
Vinden har icke längre några gröna kronor att leka i,
kvävande stryker den fram över fjällen,
som i dymningar höjas och sänkas
mot horisontens opalltine.*

*Här ha gjttgaserna utspytt sin galla,
allt växande förbränt
och allt järvande tillintejgorts
i en askgrå, död skymning
som sveper sitt dok över jorden.
Den har trampats av hårda klackar,
rivits upp av karteschernas ed,
och ligger nu torr och förhårjad
som ett ofruktbart sköte.*

*En tank står halvt nedsjunken i marken,
rostig och tillbakslagen,
med julen, vanställande ärr
och ett järnkors risat i buken.
Vid granahål och skyltgravgångar
ligga bollar av tillränsad taggtråd;
den militärska andan
har upplösts i ett kaos av meningslöshet.
och likt otaliga korsstygn
på ett stycke vid stramalj
skjuter ur den kritade jorden
tusentals järnspett,
den karga minnesvärden över dem,
vilka givit sitt liv och sin ungdom,
för Vem? och för Vad?
För människans ondska, grymhet och tanklöshet,
för ett planlöst system
som malt dem till intighet
melan sina juggernauskjåttar.*

*Ödsligt, förbränt är allt,
men vid sprungen
växer en klunga av vallmor,
djupröda, brinnande
som det blod ur vilket de sagit sin växtkraft.*

Gurli Hertzman-Ericson.

senare kommit att arbeta i andra yrken än de husliga. Även för det husliga arbets yrkes kvinnor förelott programmet alltför gammaldags, ensidigt. Dåremot borde möjligheten till självverksamhet och självständiga initiativ samt en mindre verklighetsfrämmande uppläggning av studiemedla erkännas som oerhört betydelsefulla önskemål — för både pojkar och flickor!

Studiekursens andra dag ägnades helt åt näringsfrågan.

Nya riktlinjer voro skönjbara i såväl fru Agnes Steenbergs, från Danmark, utomordentliga uppläggning av de grundläggande betingelserna, som fru Bjurströms redogörelse för Finlands insats på näringsfysiologins område, fru Schöberg-Erkenes om den norska skolfrukosten, och professor Göthlins om de norrländska hushållens möjligheter att åstadkomma en vitaminrik matfällning med landets egna produkter.

En särskilt intresserad diskussion

utspann sig om den s. k. *Oslofrukosten*. Denna märkliga frukost, som på kommunens bekostnad numera serveras barnen i folkskolorna, består av grovt bröd, grahamskorpor, smör, mesost, sötmjöl samt frukt och råa morötter. Den har visat sig långt överträffa de förutvarande kommunala middagsmålen i skolorna, när det gäller barnens viktökning, växande och allmänna trivsel. Barnen själva äro förjustrade i Oslofrukosten, som föranlett en starkt ökad efterfrågan på skolmåltider. Frukosten, som serveras för arbets början, är inte meningen som något huvudmålt, utan som en stärkande upptäkt till hjärnarbetet.

Det visade sig att Norge inte är ensamt om denna upptäckning, för vilken man gjort en livlig propaganda med föredrag och demonstrationer i hundratalt. En lärarinna från Åland berättade om ett liknande försök hon gjort i sin klass, särskilt i anknytning till frågan om barnens tandvård. I en klass på tretio barn hade då bara tre behövt Anita skol-tandläkarn och viktökningen hade varit utmärkt, betydligt bättre än bland de barn, som inte lingo den vitaminrika kosten. Några frågor om barnens behov av socker och varmt mat inte blevo alltför illa tillgodosedda besvarades under hand med att morötter och mesost äro tillfyllest för sockerbehovet, och att den allmänna belåtenheten med den »norska frukosten» kan gå följa som säkerhet för, att den varma maten går

Medborgarskolan 1931.

Den 28 september avslutades höstkursen vid Kvinnliga Medborgarskolan vid Fogelstad och därmed arbetsåret 1931. De fyra kurser, som hållits under året har varit rikligt besökta. Vi ge härmed en förteckning på kursdeltagarna.

Vårkursen 1931.

1. Eivor Andersson, Stockholm, 2. Octavia Bergh, Rydsås, 3. Hanna Carlsson, Gävle, 4. Ulla Danielsson, Katrineholm, 5. Martina Engblom, Göteborg, 6. Maj-Lis Fridh, Norrköping, 7. Britta Gustafsson, Norrköping, 8. Märta Holm, Stockholm, 9. Hildur Hörnvist, Stockholm, 10. Gertrud Krågh, Stockholm, 11. Ingeborg Lager, Stockholm, 12. Ella Örtengren, Stockholm, 13. Ruth Sandberg, Norrköping, 14. Gurli Wallman, Norrköping, 15. Viran Wallström, Sundsvall, 16. Louise Vette, Göteborg, 17. Märta Åkerkvall, Norrköping.

Allmänt Orienterande kursen 1931.

1. Karin Karlsson, Norrköping, 2. Selma Landelius, Stockholm, 3. Saga Linder, Klippan, 4. Evy Malin, Malmköping, 5. Elsa Nilsson, Kinna, 6. Ester Nordholm Trånäs, 7. Gulla Norling, Borås, 8. Ruth Olsson, Äppeliken, 9. Rut Palm, Västerвик, 10. Sara Strömvald, Stockholm, 11. Lydia Thunblad, Stockholm, 12. Ulla Zettermark, Stockholm.

Sommarkursen 1931.

1. Ebba Alhagen, Stockholm, 2. Anna Andersson, Fagersta, 3. Karin Andersson, Göteborg, 4. Maria Andersson, Murum, 5. Åstrid Berg, Vistinge, Östergötland, 6. Gunnvor Bergström, Norrköping, 7. Ida Björk, Ystad, 8. Olga Danielsson, Ystad, 9. Sara Danielsson, Ystad, 10. Naemi Eriksson, Vitsand, Värmland, 11. Gullu Gemzell, Ystad, 12. Hanna Hamberg, Västavarv, 13. Mary Holmgren, Djurholm, 14. Tyra Holmstedt, Stockholm, 15. Sigrid Holmström, Trälleborg, 16. Gea Hult, Helsingfors, 17. Edith Johansson, Gävle, 18. Anna Malmgren, Stockholm, 19. Annette Olsson, Stockholm, 20. Elisabeth Johansson, Tillberga, 21. Margaretha Johansson, Malmköping, 22. Ester Jonsson, Norrköping, 23. Anna Carlsson, Norrköping, 24. Sigrd Lilja, Höganäs, 25. Gerda Mattsson, Arnie, 26. Astrid Norlin, Norrköping, 27. Nancy Peterson, Gamleby, 28. Signe Littlännen, Haparanda, 29. Lily Åkerkvall, U. S. A., 30. Mina Österlund, Stockholm.

Höstkursen 1931.

1. Eva Andén, Stockholm, 2. Nancy Bergendahl, Borås, 3. Ingeborg Birgersson, Skene, 4. Tekla Björjesson, Skene, 5. Elin Forsberg, Skene,

att umbära, åtminstone till frukost. Fruan Sverige erinrades om doktor Ljungstrens lyckosamma försök i Trälleborg att genom skolbarnen införa sundare vanor i hemmen, och hur hans mjölk- och fruktpropaganda vunnit barnens livliga uppsäktning och medverkan.

Vad de borat 200 deltagarna i husmoderskursen berättar, tycktes deras intresse för dessa frågor vara mycket stort och buret av personliga erfarenheter och den nya kostens förtredden.

Till bostadsfrågan och de psykologiska diskussioner, som följde under kursens sista dagar, hoppas vi med några ord få återkomma.

C. H.

6. Elma Fridh, Norrköping, 7. Elsa Johansson, Norrköping, 8. Anna Lindgren, Eskilstuna, 9. Margit Lund, Ekered, 10. Ebba Nilsson, Norrköping, 11. Eva Olsson, Norrköping, 12. Alida Ruth, Boden, 13. Elsa Sandbladh, Halmstad, 14. Gerda Sjöström, Kristianstad, 15. Ada Werner, Borås.

Dessa kursdeltagare ha representerat inte mindre än 33 olika yrken, nämligen

1. Advokat, 2. Affärsbiträde, 3. Bagerska, 4. Barnsköterska, 5. Bokbinderiäterska, 6. Föreståndare för arbetshem, 7. Föreståndare för bostadshus och barnkrubba, 8. Föreståndare för platsföreläsningsbyrå, 9. Gymnasitidningsredaktör, 10. Hemgångsbiträde, 11. Hemsköterska, 12. Husfru, 13. Husfru vid restaurang, 14. Jordbrukare, 15. Journalist, 16. Kassiärsbiträde, 17. Kassariska, 18. Kontorist, 19. Korgarbiterska, 20. Linnesköterska, 21. Litografiska arbetska, 22. Lärarinna, 23. Modist, 24. Musikdirektör, 25. Reklamchef, 26. Sjukgymnast, 27. Sjuksköterska, 28. Skrivbiträde, 29. Spinneriska, 30. Tekniskt biträde vid apotek, 31. Tobaksarbeterska, 32. Tyglagerska, 33. Väverska.

Bland de extra föreläsningar, som hållits under årets kurser, anteckna vi ur protokollböckerna:

Fröken Elisabeth Tamm: Jord- och skattepolitik.

Lektor Emilia Fogelkvist: Studiet av det levande samhället i U. S. A. Birgitta.

Advokat Elisabeth Nilsson: Åktenskap och skilsmässa.

Yrkesinspektorn Kerstin Hesselgren: Från förhandlingarna vid arbetsbrynan i Genève 1931.

Doktor Ada Nilsson: Vår föda; Möjligheten och nödvändigheten av sexuell undervisning; Den kvinnliga konstitutionen och kvinnlig arbetsprestation.

Författarinna Elin Wägner: Inifrån avrättningskonferensen 1930; Gandhi.

Seminarieledarinnan Jenny Johansson: Den nordiska folkskolan i Genève.

Skoförelästare Carl Engert: Ungdomsproblemet.

Advokat Hugo Lindberg: Vårlo ha vi fångelser?

Folkhögskollärare Arne Sørensen, Danmark, en diskussionsinledning: Varför är filmen sådan?

Doktor Andrea Andreen-Svedberg: Sexuell hygien.

Advokat Eva Andén: Patriarkat och patriarkat. Spridda drag ur svenskt rättsliv.

Som fört omnämnts i Tidevarvet höll Fogelstadförbundet sitt årsmöte vid middismar med följande föredrag och diskussioner:

Fröken Elisabeth Tamm: Vår generations politiska handling.

Fabriksinspektör Julie Årenholt och doktor Andrea Andreen-Svedberg: Open Door.

Författarinna Hagar Olsson: Den revolutionära kvinnan; Edith Södergran.

Doktor Ada Nilsson: Åskensens problem.

Rektor Honorine Hermelin: Människovärdet etfyller.

Författarinna Elin Wägner: De måltigas vanor.

Vid nästa års kurser kommer planen från det gångna arbetsåret att i huvudsak fastställas, med en vårkurs från 26 april till 27 juni och därefter en allmänt orienterande kurs, för såväl förutvarande kursdeltagare som nyllkomna, från den 11 till 27 juni.

Sommarkursen kommer till 29 juli och höstkursen till 21 september till 12 oktober.

VEGETARISKA RESTAURANTEN

Teatergatan 6
Direktion: S. A. R. A.

Åderbräcksstrumpor

MAGGURDLAR BRÄCKBAND

BÄRNÄVÅR

KIFA

31 Regeringsgatan 31

Chefen inspekterar.

Av **HELMER GRUNDSTROM.**

Det var någon vecka efteråt som hon träffade Jansson. Han var en av stamgästerna, en reslig och allvarig arbetare i trettiötioårs-åldern. Han kom i varje kväll och drack sin chokolad, läste sin tidning och rökte sin pipa. Så betalade han och gick. Han flörtade aldrig, det var väl därför som flickorna inte tålde honom. Men med Nelly prade han. Och en dag frågade han om hon hade lust att gå till arbetarnas julotta i Folkets Hus. Det var tre veckor kvar till jul, men han såde biljetter och ville pränga ut så många som möjligt. Nelly köpte en biljett, så pratade de politik och aktuella arbetarfrågor, han var aktiv socialist och hade sina sympatier hos kommunisterna. Nelly blev intresserad, hon hade fridag dagen därpå och frågade om han inte ville titta upp ett tag på kvällskanten och fortsätta resonemanget. Det var han med på, han hade ingenting för sig den kvällen och han var glad att få prata bort den.

Han kom vid åttadraget, Nelly var glad och nöjd på kaffe. Det blev sent, de satt på chälongen och hon kröp bokstavligt i till honom. Men han satt lugn och orörig och pratade allvarigt om sina åsikter. Han rörde inte ens armen för att hålla henne om livet. Det var hon som fick lade samtalen i på sitt problem, det viktigaste, det centrala, det som överskuggade alla andra.

— Vad tycker du om lägenheten? frågade hon under en paus.

Han såg sig omkring, först nu erinrade han sig var han var, och så sade han att han tyckte om lägenheten och förstod att hon trivdes där.

Ja visst var lägenheten bra, den var ju nyss renoverad och fler förbättringar skulle göras längre fram. Men det var så ensamt, hon stod inte ut med denna ensamhet. Den var outhärdlig. Hon var besatt av en oförklarlig fasa varje gång hon satt däruppe, hon visste inte varför. Hon gick i ständigt skräck för att någon skulle tränga sig in och begå våld mot henne, hon drömde jämt om gamla gubbar som förföljde henne.

Jansson lyssnade med hjärnan späckad av siffror och fakta om Sovjetunionen och femårsplanerna och Kinas kollektivisering. Han förstod att hon var trött och övernörd, hon borde ta sig ledigt några dagar och vila upp sig. Springet på kaffet var nog för enervande för henne.

Hon höll med, hon var utarbetad, hon var inte glad åt arbetet därre. Men ta ledigt och vila sig, det gick inte. För det första hade hon inte råd för det andra skulle hon inte stå ut med att vara ensam i lägenheten. Det skulle bara bli värre för henne. Det var kanske — då hon tänkte efter — ensamheten som var värst. Det kanske var bäst att hon tog en hyresgäst. Lägenheten var ju rätt rymlig och hon kunde hålla till i köket. Hur tyckte han rummet var, skulle någon trivas här?

Jansson såg sig omkring för andra gången. Jovars, det var ett riktigt trevligt rum, det skulle inte va-

ra någon svårighet att få det uthyrt. Det trodde inte Nelly heller, men hon ville inte ha vilken hyresgäst som helst. Hon ville ha en som var ordentlig och som hade fast arbete, en som inte rökte och söp för mycket och inte drog upp trivelaktiga sällskap. Det var ju alldeles riktigt, tyckte Jansson, en ordentlig hyresgäst skulle hon ha, annars blev hon inte mycket hjälpt. En sådan var det kanske svårt att få, men det var kanske inte omöjligt heller.

Nej, omöjligt var det inte. Hon skulle ha en som Jansson, en som hon kunde lita på och som hade respekt med sig. Kanske Jansson ville flytta hit? Han skulle få bo mycket hyggligt, för fyrio kronor med morgonkaffe. Gick det inte för sig?

Nej, det gick inte för sig. Det var nog trevligt häruppe och så billigt bodde han inte nu. Men han ville inte flytta, han hade det så bra där han var och han hade ingen anledning att säga upp rummet. Men det fanns säkert någon annan som kunde bo här. Hon skulle höra sig för på katcet. Och ville hon skulle han höra sig för lite försiktigt, han med.

Det var ju snällt av honom, men tillfällare skulle han inte göra sig några besvär. Det var bara en tanke hon kastat ut, hon hade inte bestämt sig än, det var inte så säkert hur hon skulle göra. Det var nog lite vanskligt då allt gick omkring. Men kunde han inte komma upp och hälsa på när han hade tid? Det var så roligt att sitta och prata, det blev inte så mörkande enformigt då. Jovisst kunde han det. Det var riktigt trivsamt här och det var så roligt att träffa en kvinna som hade intressen för politik. Och han skulle ta med några broschyrer nästa gång han kom, några nya siffror om Sovjetunionen. Det var väldigt intressant detta jätteföretag som kallades femårsplanerna. Hon blev nog en riktig kommunist till slut.

Och så kom han upp med broschyrer och tidningar och pratade om femårsplanerna och bolsjeviseringen av Mongoliet och Kina. Nelly var intresserad fast hon inte begrep mycket av alla siffror som bollades fram och alla teorier som benades upp. Bakom detta skenbara intresse låg nämligen problemet, det stora, betydelsefulla problemet, det som ställde Mongoliet och femårsplanen i skuggan, Nellys problem. Det låg över henne som en mara, det hängde över henne som ett skarpt svärd, det slog henne med en namnlös skräck, en skräck som trevade sig fram mot henne genom de dunklade krypt-gångarna, kröp och ormade sig i korridorerna, närmade sig brevlådan. Den växte, förstörades och överväldigade henne. Och en kväll kröp hon till Jansson och bad medan hon skälvde som av frossa:

— Stanna hos mig i natt, jag är så ensam och olycklig och jag känner att jag behöver någon som smeker mig och är öm mot mig.

Och Jansson stannade, ty han var man, och han smekte henne varm och hon gav sig åt honom helt och impulsivt i sin uppjagade fantasi inbillade hon sig att han var hennes man och att han alltid skulle stanna hos henne. Men Jansson gick i gryningen och han kom inte tillbaka nästa dag och inte heller den följande och så blev det jul. Och då gick Nelly till arbetarnas julotta.

Hon kom lite sent, ottan hade börjat, men hon upptäckte snart Jansson. Han satt på första bänken och han nickade igenkännande åt henne. Det var många som mött upp till denna propaganda för socialismen, det var fullsatt i salen, hon fick en plats längst bak. Men det gjorde ingenting, hon såg ju Jansson, han satt längst fram och det var det enda som intresserade henne. Allt annat, föredraget, uppläsningen, sångerna, musiken, gled förbi som suddiga konturer. Jansson, Jansson, han tänkte och, du skall följa mig hem och dricka julkaffe hos mig. Hon hade kudat innan hon gick, hon hade ansträngt sig för att få bordet så festligt som möjligt. Jansson, ingenting annat än Jansson, hade existerat för henne under de senaste dagarna. Hon hade sett honom överallt, hon hade anat honom som en ljus salighet och denna aning hade fyllt henne med en glädje som nästan helt och hållet drev bort den malande skräcken. Det var Jansson som skulle döda denna skräck och befria henne från allt ont som slagit klorna i henne och trassade sönder henne. Han var räddningen, hallstrået, klippan.

Nu sjöngs uppbrottsmarschen, en revolutionär sång till en rysk melodi, så reste sig deltagarna och strömmade ut. Nelly rycktes med av strömmen, men ute i hallen stannade hon och väntade på Jansson. Han ser sig så fort han kommer ut, tänkte hon, och sträckte sig på läpsrarna för att hon fortare skulle se henne. Så kom Jansson, men han såg henne inte, han gick förbi och han hade danssällskap med sig. Han var ju upptagen av detta sällskap att han inte gav akt på omgivningen, han hade endast omtanke för henne, som gick vid hans sida med sin arm koppad i hans; han såg inte Nelly, märkte inte hennes förändring, såg inte att hennes läppar vitnade och liksom drogs samman, såg inte att hon vaknade ut efter dem och visste inte att hon gick som en sömngångare Vasagatan fram, genom Gamla stan, över Slussen, hem till lägenheten och kaffebordet.

Hon släpade sig uppför trapporna och kastade sig i sängen med kläderna på. En underlig mättighet kom över henne och tog från henne hela hennes kraft, hon låg orörig som ett sjukt djur. Nu var hon inte längre Nelly, hon var en förkrossad människovarelse, slagen, tillintetgjord, utan förmoda att resa sig. Under detta tillstånd var hon fullständigt apatisk och frånvarande, om huset fattat eld skulle hon knappt gjort ett försök att rätta sig. Hon hade nyss stått upprätt, glad, lycklig, stark, nu var hon nerlåggen av ett tryck som fortsatte att pressa henne neråt, djupare, djupare.

Hon låg länge i detta tillstånd. Timmarna kröp iväg, hon visste inte om det var natt eller dag. Hon tänkte inte längre på en sådan bagatell. Hon kände ingen hunger, ingen först, hon var bara trött, döds-trött. Hon vaknade först då hon hördde signalen, skrapningen mot brevlådan.

Då vaknade hon åter till liv, då kom den namnlösa skräcken över henne, då sprang hon upp och såg sig omkring som för att upptäcka ett gömställe, där hon kunde krypa och gömma sin kropp. Men så kände hon att hon inte längre var stark, hon kände att hon var bruten, att hennes välfärd var borta och hennes självebevaringsdrift död. Och utan att förstå det själv gick hon

bort till spegeln, ordnade sitt hår, pudrade sig och öppnade lite på klänninglivet. Hon börde åter skrapningen mot brevlådan, men nu kom inte längre skräcken över henne. Hon tyckte det var lustigt allsmannan, hon hade lust att skratra och smilga för sig själv. Så kastade hon en sista blick i spegeln, den utföll till hennes fördel, hon lade en härslinga tillrätta och strödde lite puder innanför blusen. Så öppnade hon dörren.

En människa sjunker och stiger, allt beroende på de händelser som griper in i hennes liv. De innersta orsakerna till de skenbart synliga sinnestillånden känner vi egentligen mycket litet till, vi kan endast stöda oss på gissningar och antaganden. Det finns människor, som förblir obrutna signet för sin omgivning, de innesluter sina hemligheter i skal som de inte kan bryta. De lever som andra, utför samma rörelser, deltar i samma arbete, pratar om samma vardagshändelser. Men vid sidan av detta liv lever de ett annat liv, verkligare, intensivare, många gånger också ett vidrigare liv. Ibland ser man en glimt av detta liv, det glimmar till som en tändsticka i mörkret för att åter släckas och försvinna.

Ibland ser man denna glimt hos Nelly. Men det är mycket sällan. Hon har ett obrutet signet. Det går inte att locka ur henne någonting. Hon avvärper en med sitt vemodiga leende och sin sorgsna blick. Hon jobbar på kaffet, sköter sitt arbete, kvittar ut sin avlöning, tar sina fridagar. Hon lever som de andra, men hon lever samtidigt sitt eget liv. Och detta andra liv är mörkt av hemligheter.

Men varje fredag kväll är hon ovanligt nervös. Hon växlar galet, tar fel på beställningarna, hennes händer skälver som av het frossa. Dessa kvällar kommer ett nytt uttryck, påminnande om ett pinat djurs, i hennes ögon. Detta uttryck förstors vid notiden när en sextiåring, fjntskalledd herre med korrekt och belevat utseende kommer in i kaffet. Han nickar åt kassörskan, går in i sitt rum, granskar några papper, kommer ut och sätter sig, röker en cigarr och kostar på sig några skämtsamma fraser när servitriserna kommer i närheten. Det är gamla fraser, plumpa, grovkorniga, de framsges med ett allvar som förtärdas udd. Så reser han sig, nickar åt kassörskan, snoppar cigarren och går.

Det är chefen som inspekterar.

Välj

alltid en S. F.-teater när Ni skall gå på biograf, ty »på en S. F.-teater kan Ni alltid lita».

SVENSK FILMINDUSTRI STHLMSTR. ARÖ:
Röda Kvarn, Palladium, Skandia, Göta Lejon, Sture, Arcadia, Regina, Rio, Capitol, Flammán.

Biljetter till alla S. F.-teatrarna i Biobiffcentralen, Röda Kvarn samt per telefon, namnrop: »S. F.-Biljetter»

Prenumerera

på

Tidevarvet

för sista kvartalet!

DET KOSTAR

Kr. 1:50

avgiften kan insändas på postgrönr. 1544.

TIDEVARVETS EXPEDITION STOCKHOLM 2.

Stockholms Privata Handelsskola

Den enda Skolan i Sverige med **kontorskurs**, kombinerad med

Reklam och Försäljningsteknik

LÄROAMNEN:

Reklamens psykologi
Konsthistoria
Textning, Teckning
Affisch- & Plakatomålning
Skytning
Fotografering
Film- & Ljuskemal
Tryckeriteknik
Varuslagmedvetenhet
Försäljningsteknik

Bokföring
Handelslära & Handelsrätt
Handelsräkning
Maskinräkning
Handelskorespondens
Svensk
Tysk, Engelsk
Stenografi
Svensk
Tysk, Engelsk

Kursen börjar 5 Okt.

KUNSGATAN 35. Tel. 8969.

Lunda Tvättnirättning

Rekommenderas.

Välse tvätt, mangling och strykning till Restauranter, Hotell, Pensionat och Restauranter samt familjetvätt och strykningstättningar. Ömngiftfritt och hemtjänst.

Kläderna återställs under tvättningen.

AUGUST GUSTAFSSON

Telefont: Drottningholm 20 och 128.

